

Hensyn til Kirkens Vedligeholdelse i et andet Forpligtelsesforhold end alle de øvrige Entreprenører for Kirkebygningernes Vedligeholdelse — lad os holde fast paa det; men der er mange Tilfælde, hvor Sognebeboerne, ikke Menighedsmedlemmerne — thi derimellem er der ikke længere en nødvendig Forbindelse — selv have overtaget den Forpligtelse, som ligger i Tiendehelsen, at holde Kirken vedlig; og det er ikke alle Sognebeboere — det er ikke som Medlemmer af Communen — men kun de Sognebeboere, som have frigjort sig for at hve Tiende, der have overtaget denne Forpligtelse; de staae altsaa i Forhold til Kirkebygningerne: aldeles ikke anderledes end enhver anden enkelt saakaldt Kirkeier. De Pligter, der altsaa ere tilstede for at sikke Kirkernes Vedligeholdelse i ordentlig Stand, paaligge dem ligesaagodt og maae paaligge dem uafhængigt af al Frivillighed; thi selv om Majoriteten af dem sondrede sig ud fra Menigheden og samlede sig i andre religiøse Samsfund, hørte de paa ingen Maade op at være forpligtede til at hve deres Skærv til den Form af Vedligeholdelse, som ved Lovten er fastsat for de Kirker, som Folketirkens Medlemmer i fortrinnsvis ere berettigede til at benytte sig af — jeg bruger Ordet „fortrinnsvis“, thi hvormeget Kirkebygningerne end ere overlade til Folketirken, maae de dog ganske vist kunne overlades til subsidiairt Brug, om jeg maa bruge det Udtryk, af andre anerkjendte Menigheder, som leve i det samme Sogn. Dette ligger iøvrigt slet ikke for her, og det behøve vi nu ikke at gaae ind paa; i den saaledes forekommer det mig, at dette Forhold maa opfattes. Naar jeg har ndtalt, at det var min Hensigt at stille et Forslag, som gik ud paa at lade den Forpligtelse fremdeles hvile paa de saakaldte Kirkeiere: at staae Menigheden en saa stor Kirke, som den behøvede, saa ligger der ingen Forpligtelse til at bygge nogen eller flere Kirker, end der nu er; Kirken er nu engang for disse Entreprenører for Kirkernes Vedligeholdelse paa et vist bestemt Sted, den er en vis bestemt Bygning, der maa vedligeholdes, det maa Menighedens Medlemmer tage Hensyn til (Afbrydelse af N. Hage). . . ja, det ærede Medlem tænker paa sit Nabolag; men naar Menighedsmedlemmer, som boe i

fjernere Dele af Sognet, vøste der at bygge en Kirke, maae de hjælpe sig selv, og saa bliver det ikke længere en Tvangssag, som kan paahvile de vedkommende Entreprenører for Kirkernes Vedligeholdelse; der kan blive Spørgsmaal, om der maastee kan gives noget Bidrag dertil; derom turde navnlig blive Spørgsmaal i saadanne Tilfælde, hvor Staten er Kirkeier, der kunde det komme under Overveielse, om der skulde hves noget Bidrag dertil, idet man kunde erkjende, at det kunde være billigere og hensigtsmæssigere at hve en Understøttelse til at bygge en ny Kirke i en simpel Skikkelse, en Vedesal paa et fjernere Sted, end at sætte et Stykke til Kirken, som ligger uheldig for Menigheden. Det er en ganske anden Sag; men en Forpligtelse af den Art kan ikke bringes ind i Loven, fordi den vilde blive misbrugt. Naar nemlig de Vedkommende selv skulde staae sig en saadan Kirkebygning tilveie, vilde de være fornøiede med en Bygning indenfor en Grændse af nogle faa tusinde Rigsdaler; men naar det derimod blev fastsat i Loven, at denne Forpligtelse skulde paahvile Kirkeierne, saa vilde de afvinge dem St. Johannes-Kirker, og det skulde vi være meget bærsonne med; thi da træder en Bygmester imellem, ikke for at realisere en Idee, som er nødvendig, for at Menigheden paa en passende Maade kan dyrke sin Gud i Forening, men for at een eller anden Bygmesteridee kan have den Fornøielse at see sig selv i Muursteen. Derhen skulle vi ikke lade os trænge, og mit Endringsforslag skal ikke tjene dertil.

Fornesbech: Jeg skal ikke for Diebliffet optage Discussionen om Kirkeiernes Forpligtelser eller Ikke-Forpligtelser; det Spørgsmaal ligger efter min Mening ikke for, for det ærede Medlem (Tscherning) er fremkommet med sit Forslag besangaaende. Grunden til, at jeg har forlangt Ordet, er nærmest foranlediget af et Udtryk, som det ærede Medlem oftere brugte i sit Foredrag, og som jeg troer hidrører fra en Dyfattelse af Forholdet, som jeg for mit Vedkommende ikke kan tiltræde. Den ærede Rigsdagsmand har flere Gange sagt, at Kirkeierne vare „Entreprenører“ for Kirkens Vedligeholdelse (Tscherning: Hør!) Ja, den ærede